

VARHAISKASVATUSPALVELUJEN ASIAKASRAATI

Aika Maanantai 12.12.2016 klo 18.00 – 20.00

Paikka Väinölän päiväkoti, Salvesenintie 9

Läsnä

~~Aaltonen Sari~~
~~Aulasuo Kati~~
~~Heikkinen Anni~~
~~Heiskanen Noora~~
~~Hirsjärvi Senja~~
~~Hokkanen Mari~~
~~Jokela Laura~~
~~Katko Seili~~
~~Kohvakka Kaisa~~
~~Koivukumpu Heidi~~
~~Malinen Heidi~~
~~Malinen Maarit~~
~~Marjokorpi Helena~~
~~Niutanen Silja~~
~~Nekkala Terhi~~
~~Ollila Anna-Riikka~~
~~Pelkonen Mari~~
~~Raappana Mitra~~
~~Salminen Jenni~~
~~Sellman Pia~~
~~Sillanmäki Minttu~~
~~Sironen Sanna~~
~~Turunen Nina~~
~~Viitanen Tarja~~

Vilanti Anna
~~Ylönen Suvi~~

Arnberg Heli, siht
Pajunen Tuija, pj
Suominen Jonna
Paananen Teijo
Honka Matti
Ettanen Jussi
Myllylä Emil

1. Asiakasraadın jäsenille ja asiakasraadın sähköpostiin tulleet asiat ja viestit

Asiakasraadın sähköpostiin saapunut viesti, johon illan aikana saatiin vastauksia.

”Olen huolissani päiväkodin ohjatun liikunnan toteutumisesta käytännössä. Olen jäänyt lapseni tueksi eri päivinä ja havainnut monia myönteisiä asioita, kuten hyvän ilmapiirin, toimivat rutiinit ja yleisen rauhallisuuden. Liika jatkuva rauhallisuus ei kuitenkaan ole lapsille ominaisin tapa olla ja toimia ja energiaa tulisi lainkin mukaan saada purettua kunnolla ja ohjatusti liikuntaan innostaen.

Tämä on monesti henkilökunnan omasta innostuksesta, motivaatiosta ja päiväkodin arvomaailmasta kiinni. Olen ymmärtänyt, että liikuntaleikit kuuluvat arvoihinne ja turhaa istumista välte-tään. Tunti sisäliikuntaa tai tunti luontoretkeilyä viikossa ei kuitenkaan lakisääteisestikään riitä. Lapsilla on paljon potentiaalia liikkua, jos heitä innostetaan ja ohjataan systemaattisesti liikkumaan. Kaksi tuntia tulisi olla kevyttä liikuntaa ja vähintään tunti kuormittavampaa, kunnolla hengästyttävää, mieluiten ohjattua liikuntaa varsinkin niille lapsille, jotka eivät luontaisesti uskalla heittäytyä yhtä nopeasti ilman omaa vanhempaa vapaaseen liikuntaan.

Sivistyksen toimiala
Varhaiskasvatuspalvelut

Liika vapaus ei ole aina toimivinta. Puhun siis myös omasta lapsestani, joka mielellään liikkuu jos aikuinen häntä innostaa ja vetää "oikeista naruista". Liikuntaan ohjaaminen tarvitsee myös aikuisen heittäytymistä, mikä voi tuntua kuormittavalta ajatukselta vaikka seuraukset ovatkin usein myönteisiä (rauhallisempi ilmapiiri sisällä, lapsen luontainen tarve olla toiminnallinen ja liikkua aktiivisesti, terveyttä edistävä liikunta, motoriset taidot sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittyminen). Pelkkä kevyt leikki (seisominen, liikuttelu) ei edistä riittävästi fyysistä terveyttä, vaikka toki sitäkin pitää olla.

Jos ajatus liikunnan systemaattisesta lisäämisestä ei tunnu henkilökunnasta hyvältä ajatukselta, voisiko asiaan palkata jonkun lasten liikuttamiseen erikoistuneen henkilön?"

Tässä myös hyvä artikkeli asiasta.

<http://yle.fi/urheilu/3-9258067>

2. Väinölän päiväkotitoiminta, päiväkodinjohtaja Jonna Suominen

Väinölän päiväkotitoiminta on alun perin rakennettu vuonna 2005 päiväkotitoimintaksi. Koulu ei kuitenkaan ole koskaan toiminut tiloissa. Päiväkotitoiminta toimii kahdessa kerroksessa. Tilat tarjoavat loistavat mahdollisuudet liikkumiseen ja kaikkeen toimintaan. Päiväkodissa on n.105 lasta, jotka jakaantuvat kahteen kotiryhmään; Tuumat ja Vaaksat. Kotiryhmät jakaantuvat edelleen toiminnallisiin pienryhmiin, jotka muodostetaan ottamalla huomioon lapsiryhmän rakenne ja lasten ikä. Saman katon alla toimii myös Väinölän kerho. Jonna Suominen johtamaan alueeseen kuuluu Väinölän päiväkodin lisäksi Taikalampun päiväkotitoiminta sekä Kuokkalan alueen avoimet varhaiskasvatuspalvelut.

3. Illan aiheena on ilo kasvaa liikkuen ja hyvinvointioppiminen

Jonna Suominen oli koontanut varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen oppimissuunnitelman perusteista kohtia, joissa kiinnitetään huomiota monipuoliseen ja riittävään liikuntaan lasten hyvinvoinnin ja oppimisen edellytyksenä. Päivittäisen liikunnan ja fyysisen aktiivisuuden lisäämisellä tuetaan lapsen hyvinvointia ja oppimista.

Jyväskylä on mukana valtakunnallisessa Ilo kasvaa liikkuen –ohjelmassa. Lapsen hyvinvoinnin edistämiseksi on käytössä SDQ - hyvinvointikyselyä.

Illta rakentui kahdesta toiminnallisesta osiosta

1. QR-koodikorttisuunnistus tableteilla
  - QR-koodin taakse oli nauhoitettu lasten kertomia väittämiä, jotka tuli muistaa.
  - Illan lopuksi vanhemmat vastasivat joukkueittain tableteilla Kahoot-kyselyn väittämiin.
2. Liikuntahetki salissa – välineenä pallot ja sanomalehtipaperikääröt
  - salissa näytettiin ja kokeiltiin käytännössä, kuinka liikkumiseen aktivoiminen onnistuu vähäisilläkin järjestelyillä
  - monipuolisia liikuntavälineitä löytyy kaikilta myös kotoa; esim. pallo on merkittävä leikki- ja liikuntaväline (saa lapsen luontaisesti liikkeelle, hermoston kehittyminen, kolmiulotteisuus, avaruudellinen hahmottaminen)
  - pätevän ja toimivan liikuntavälineen ei tarvitse olla kaupasta ostettu
  - liikunta ei tarvitse erityistä tilaa, vaan hyödyntämällä monipuolisesti ympäristöä lasta motivoidaan liikkumaan ja liikunta saadaan luontevasti mukaan arjen kaikkiin tilanteisiin (esim. tempu/hyppelyrata käytävällä)
  - todettiin, että vanhempana tulisi avartaa näkemyksiä liikunnasta ja ravitella omaa asennetta
  - korostettiin aikuisen läsnäoloa
  - lajiorientoitumista ei tarvita, vaan liikunnassa opitaan monipuolisia taitoja useiden toistojen kautta ja koetaan elämyksellisyyttä

Sivistyksen toimiala
Varhaiskasvatuspalvelut

- lapsella on herkkyykskausia eri asioiden oppimiseen, ne tulee aikuisen tiedostaa ja havaita ja tukea oppimista
- oppiminen on yhteydessä liikkumisen taitoihin
- päivittäinen liikuntasuositus (3 h/pvä) koostuu pienistä pätkistä ja eri osista, lapsen arjen monipuolisesta liikkumisesta ja luontaisesta toiminnallisuudesta
- osa vanhemmista oli sitä mieltä, että tuntimäärä on korkea, osa taas totesi suosituksen ylittävän oman lapsen kohdalla helpommin
- liikuntasuosituksen saavuttamisessa tarvitaan kodin ja varhaiskasvatuspaikan yhteistyötä
- vanhemmat kysyivät, mikä on varhaiskasvatuspaikan osuus kokonaismäärästä?
- arvioitiin, että jos aamupäivä- ja iltapäiväulkoilut hyödynnetään, liikuntaa kertyisi yhteensä päiväkotipäivän aikana noin kaksi tuntia
- ehdotettiin, että voisiko lapsen tuoda päiväkotiin kävellen, jos perhe asuu esim. kilometrin säteellä, todettiin kuitenkin perheiden aamujen ja iltojen aikataulujen haasteet
- voisiko kiivetä portaita hissillä kulkemisen sijaan, (pienikin lapsi jaksaa, kun vaan varataan aika)
- liikunnalla on vaikutus lasten painonhallintaan, kokonaisterveyteen ja hyvinvointiin
- kysyttiin, miksi lapsen pitäisi osata esim. kontata tai hyppiä takaperin? > eri aivojen alueiden aktivoituminen, vaikutus myös hahmottamiskyvyn kehittyminen
- vanhempia kiinnosti, kuinka liikunta yhdistetään arkeen, jos ryhmässä on hyvin eri-ikäisiä lapsia? Oli kokemuksia, että liikunta on vähentynyt, kun ryhmän ikärakenne on muuttunut.
- Todettiin, että ryhmärakenteet haastavat kasvattajia.
- kuinka vanhemmat voisivat verkostoitua ja ”liikuttaa” vuorollaan useamman perheen lapsia yhtä aikaa?
- onko päiväkotien liikuntasaleja mahdollista saada tämäntyyppiseen iltakäyttöön?
  - kannattaa kysyä päiväkodinjohtajalta.

Loppukeskustelu toiminnallisen osuuden jälkeen

- kerrottiin tutkimuksesta, jossa lasten valveillaoloajan fyysistä aktiivisuutta mitattiin kiihtyvyyssmittarilla. Aktiivisuus laski merkittävästi kaksi kertaa päivän aikana; päiväunien aika ja Pikku Kakkosen aikana. Aktiivisuus lisääntyi Pikkukakkosen jälkeen.
- Keskusteltiin turvallisuuden ja riskinoton haasteesta
  - On ilmeistä, että riskit pieniin tapaturmiin lisääntyvät, kun liikutaan. Aikuisen pitää tietää ja tunnistaa riskit, koska hyvin toteutettuna liikkumisen hyödyt ovat merkittävästi suuremmat.
  - Asenne ratkaisee, kuinka paljon on turhaakin pelkoa siitä, mitä tapahtuu. Toivottavasti ei rajoiteta liikaa sen takia, että pelätään jotain sattuvan.
  - Kerrottiin, että jos ei rajoiteta liikaa, niin lapset kyllä liikkuvat. Lapselle on annettava mahdollisuus itse kokeilla ja arvioida, mitä hän osaa ja mikä on viisasta.
  - Raatilaiset kertoivat esimerkkejä, että kotien pienissäkin sisätiloissa voidaan järjestää mahdollisuudet liikkumiseen.
  - Suomen vuodenajat ja sääolosuhteet koettiin jossain määrin rajoittavaksi tekijäksi lasten liikkumisen tukemiseen.
  - Varhaiskasvatuksessa on esim. pihäsääntöjä jouduttu pohtimaan uudelta kantilta. On mietitty, mitä kaikkea pihalla saa tehdä. Ulkoilun tulee olla liikuntaan innostavaa ja turvallista.
  - Kerrottiin, että jos ei rajoiteta liikaa, niin lapset kyllä liikkuvat. Lapselle on annettava mahdollisuus itse kokeilla ja arvioida, mitä hän osaa ja mikä on viisasta.
- Kysyttiin mitä kautta voisi vaikuttaa siihen, että varhaiskasvatuspaikan piha saataisiin aktiivisemmaksi.
  - Kerrottiin, että pihojen välineistön turvallisuutta ja kuntoa tarkistetaan säännöllisesti. Vialliset tai puutteelliset välineet poistetaan. Joskus voi kestää pidempäänkin, ennen kuin saadaan uusia tilalle.

Sivistyksen toimiala
Varhaiskasvatuspalvelut

- Kuinka taataan pihojen toiminnallisuus ja aktiivisuus sellaisissa pihoissa, joissa isommat lapset ulkoilevat pienille tarkoitetussa piha-alueella?
- Lyhentääkö toiminnan porrastaminen lasten ulkoilua?
  - Pienryhmien eri toimintojen porrastaminen on arjen sujuvuuden toimintatapa, jolla saada lisäksi ulko- ja sisätilat tarkoituksenmukaiseen käyttöön. Kehotettiin keskustelemaan työntekijöiden ja / tai päiväkodinjohtajan kanssa.
- Lasten liikuttaminen vaatii kasvattajan heittäytymistä, aktiivista mukana oloa. Myös aikuiselle pitäisi tulla hiki.
- Kevätkauden tapaamiset
  - torstai 19.1. klo. 18 – 20, raadin oma tapaaminen Säynätsalon päiväkotia
  - maanantai 20.2. klo. 18 – 20, alueellinen, paikka ilmoitetaan myöhemmin
  - tiistai 21.3. klo. 18 – 20, raadin oma tapaaminen, Wessmanninmäen päiväkotia, Vaajakoski
  - keskiviikko 26.4. klo. 18 – 20, alueellinen, paikka ilmoitetaan myöhemmin